

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3SŽk/41/2019
Identifikačné číslo spisu: 3019200185
Dátum vydania rozhodnutia: 05.08.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:3019200185.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný v právnej veci sťažovateľa (pôvodne žalobcu): Ing. Igor Smatlánek AUTOTRANSPORT, IČO: 17 560 551, J. Zemana 2355/59, Trenčín, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Danica Birošová, s.r.o., IČO: 36 837 857, Piaristická 46/276, Trenčín, proti žalovanému: Mesto Trenčín, IČO: 00 312 037, Mierové námestie 2, Trenčín, o preskúmanie zákonnosti opatrenia žalovaného č. UM/2019/33772/9633/ksl zo dňa 13. februára 2019, v konaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11S/81/2019-39 zo dňa 25. júna 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť sťažovateľa (pôvodne žalobcu) proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11S/81/2019-39 zo dňa 25. júna 2019 z a m i e t a.

Účastníkom konania právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Napadnutým uznesením Krajský súd v Žiline podľa § 98 ods. 1 písm. g) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok („SSP“) odmietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti opatrenia žalovaného č. UM/2019/33772/9633/ksl zo dňa 13. februára 2019, ktorým žalovaný podľa § 3 ods. 2, § 16 a § 22 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) (ďalej aj len „cestný zákon“), § 126 ods. 1, § 140a ods. 1 písm. a) a § 140b zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) (ďalej aj len „stavebný zákon“), na základe predloženej projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie, nesúhlasil s realizáciou stavby.

2. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na § 7 písm. e) a § 140b stavebného zákona uviedol, že napadnuté opatrenie nie je samostatne spôsobilým predmetom súdneho prieskumu zákonnosti na základe žaloby, keďže má predbežný charakter a jeho zákonnosť sa preskúmava až v spojení s konečným rozhodnutím. Nejde o meritórne rozhodnutie/opatrenie, ktorým by boli založené, zmenené alebo zrušené konkrétne práva alebo povinnosti účastníka správneho konania, a teda nejde ani o rozhodnutie/opatrenie, ktoré by mohlo mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka

správneho konania. Predmetné opatrenie predbežnej povahy by bolo preskúmateľné v spojení s rozhodnutím vo veci samej, ak mohlo mať vplyv na zákonnosť administratívneho rozhodnutia vo veci.

3. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ zastúpený advokátkou včas kasačnú sťažnosť a navrhol, aby kasačný súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a žalovaného zaviazal k náhrade trov konania voči sťažovateľovi v plnom rozsahu. Kasačnú sťažnosť odôvodňoval § 440 ods. 1 písm. f) až h) SSP.

4. Namietal nesprávnosť záveru o predbežnej povahe dotknutého opatrenia a o tom, že jeho zákonnosť môže byť skúmaná v spojení s meritorným rozhodnutím, keďže v prejednávanej veci by takým rozhodnutím bolo rozhodnutie o odstránení stavby. Poukázal na judikatúru Ústavného súdu SR v súvislosti s tým, že za spôsobilý predmet súdneho prieskumu sa považujú aj listy s charakterom rozhodnutia, vydané príslušným orgánom verejnej správy ako predaplikačné akty správnych aktov uvedené v § 3 ods. 7 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) (ďalej aj len „správny poriadok“). Aj keď sa na proces vydávania nevzťahuje citované ustanovenie správneho poriadku, platí, že sa primerane použije aj v prípade vydávania stanovísk. Namietal, že mu nebolo zaslané vyjadrenie žalovaného k žalobe pred vydaním napadnutého uznesenia, ktoré mu bolo zaslané až deň nasledujúci po vydaní napadnutého uznesenia. V závere poukázal na čl. 46 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého z právomoci súdu nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd. Dotknuté opatrenie sa dotýkalo základných práv sťažovateľa (čl. 20 Ústavy SR) a preto krajský súd porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu garantovanú v čl. 46 ods. 2 Ústavy SR a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 Európskeho dohovoru o ľudských právach.

5. Okrem uvedeného sa v sťažnosti vyjadril k vyjadreniu žalovaného k žalobe. K námietke zmeškania lehoty odôvodnenej dátumom prevzatia žalobcom uviedol, že v zmysle § 73 ods. 1 prvá veta SSP, pokiaľ je účastník zastúpený, doručuje sa písomnosť len tomuto. Spochybnil argumentáciu žalovaného uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžk/6/2016 zo dňa 08.11.2017, keďže tento bol vydaný za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok a teda bol už prekonaný a je neaplikovateľný za účinnosti SSP. Podľa sťažovateľa, žalovaný svojím vyjadrením ovplyvnil rozhodnutie krajského súdu.

6. Žalovaný sa vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti v plnom rozsahu stotožnil s napadnutým rozhodnutím krajského súdu. Opätovne poukázal na to, že záväzné stanovisko je opatrením predbežnej povahy a preskúmateľné bude až v spojení s meritorným rozhodnutím. V tejto súvislosti poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu SR. K sťažovateľovej argumentácii vo vzťahu k judikatúre Ústavného súdu SR v súvislosti s tým, že za spôsobilý predmet súdneho prieskumu sa považujú aj listy s charakterom rozhodnutia uviedol, že ide o obsahovo a formálne iné opatrenia, ktoré majú odlišnú právnu povahu. S poukazom na § 106 ods. 1 SSP vo vzťahu k námietke nezaslania vyjadrenia uviedol, že krajský súd nemal povinnosť oboznámiť sťažovateľa s obsahom vyjadrenia k žalobe, keďže meritorne rozhodol o odmietnutí žaloby pre nespôsobilý predmet súdneho prieskumu. K namietanému zásahu do práva vlastníť majetok uviedol, že sťažovateľ nekonkretizoval, akým spôsobom malo záväzné stanovisko zasiahnuť do tohto jeho práva. Vzhľadom na uvedené navrhol kasačnú sťažnosť zamietnuť ako nedôvodnú podľa § 461 SSP.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) a podľa § 461 SSP kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

8. Podľa § 7 písm. e) SSP správne súdy nepreskúmajú rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania.

9. Podľa § 140b ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) záväzné stanovisko je na účely konaní podľa tohto zákona stanovisko, vyjadrenie, súhlas alebo iný správny úkon dotknutého orgánu, uplatňujúceho záujmy chránené osobitnými predpismi, ktorý je

ako záväzné stanovisko upravený v osobitnom predpise. Obsah záväzného stanoviska je pre správny orgán v konaní podľa tohto zákona záväzný a bez zosúladenia záväzného stanoviska s inými záväznými stanoviskami nemôže rozhodnúť vo veci.

10. Preskúmaním veci kasačný súd zistil, že krajský súd sa s danou vecou dostatočne vysporiadal, racionálne odôvodnil svoje úvahy a vyvodil správne skutkové závery, a preto sa kasačný súd v plnej miere stotožňuje s odôvodnením krajského súdu a poukazuje na bod 5 napadnutého uznesenia, kde krajský súd správne konštatoval, že v danom prípade sa žalobca domáhal zrušenia opatrenia - záväzného stanoviska žalovaného ako cestného správneho orgánu k stavbe „Servis nákladných vozidiel“ Trenčín - Záblatie č. UM/2019/33772/9633/ksl zo dňa 13. februára 2019 vydaného podľa ustanovenia § 140b ods. 1 stavebného zákona, ktoré je jedným z podkladov pre vydanie konečného rozhodnutia (územné rozhodnutie v územnom konaní, resp. stavebné povolenie v stavebnom konaní) a tak nie je samostatne spôsobilým predmetom súdneho prieskumu zákonnosti na základe žaloby.

11. Kasačný súd poukazuje na svoju predchádzajúcu rozhodovaciu činnosť, v zmysle ktorej záväzné stanovisko dotknutého orgánu nepodlieha súdnemu prieskumu, keďže ide o opatrenie, ktorým nebolo trvalým spôsobom zasiahnuté do subjektívnych práv žalobcu, a preto až konečné meritórne rozhodnutie vo veci samej, vydané v územnom, príp. stavebnom konaní, bude následne možné podrobiť súdnemu prieskumu správnym súdom (pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu vo veciach sp. zn. 8Sžk/4/2018, 3Sžo/45/2014, 3Sžp/3/2012, 3Sžp/9/2011).

12. K námietke nedodržania kontradiktórnosti z dôvodu nezaslania vyjadrenia žalovaného k žalobe kasačný súd uvádza, že túto v prejednávanej veci vyhodnotil ako nedôvodnú. V prvom rade je potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že krajský súd napadnutým uznesením odmietol žalobu pre nespôsobilý predmet súdneho prieskumu a v tejto súvislosti je potrebné prihliadať na skutočnosť, že kontradiktórnosť nemá tzv. absolútny charakter. Európsky súd pre ľudské práva (ďalej aj len „ESLP“) vo svojej judikatúre pripúšťa, že právo na kontradiktórne konanie nie je absolútne a jeho rozsah sa môže líšiť v závislosti od špecifických okolností prejednávanej veci (napr. rozsudky ESLP vo veciach Čičmanec proti Slovenskej republike z 28. júna 2016, Vokoun proti Českej republike z 03. júla 2008). Podľa judikatúry ESLP, v niektorých výnimočných prípadoch neposkytnutie písomného vyjadrenia alebo dokumentov v konaní a nemožnosť sťažovateľa sa k nim vyjadriť nepredstavovalo porušenie práva na spravodlivý proces. Uvedené prichádza do úvahy v prípade, keď priznanie tých práv a možností, ktorých bol sťažovateľ v skutočnosti pozbavený, by nemalo žiaden vplyv na výsledok konania, keďže zvolený právny prístup nedával priestor na ďalšiu diskusiu (rozsudok ESLP vo veci Čičmanec proti Slovenskej republike, bod 60). Ide tiež o to, či sa sťažovateľ mohol alebo nemohol účinne brániť práve z toho dôvodu, že mu nebolo doručené uvedené vyjadrenie, to znamená, či by doručenie uvedeného vyjadrenia malo dopad na výsledok sporu alebo nie (rozsudok ESLP vo veci Verdú proti Španielsku z 15. februára 2007, bod 25). Uvedené závery vyplývajú aj z judikatúry Ústavného súdu SR (napr. nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 416/2018 zo dňa 17. januára 2019).

13. Aplikujúc mutatis mutandis judikatúru uvedenú v bode 12 tohto uznesenia vo vzťahu k prejednávanej veci kasačný súd konštatuje, že vyjadrenie žalovaného k žalobe síce predstavovalo právnu argumentáciu, avšak aj s poukazom na vyššie uvedenú judikatúru viažucu sa k povahe a s tým spojenou nemožnosťou súdneho prieskumu opatrenia, ktoré sťažovateľ napádal žalobou, právne závery, ku ktorým krajský súd v napadnutom uznesení dospel, nemajú takú povahu, že by dávali priestor na ďalšiu diskusiu. Stanovisko sťažovateľa k argumentácii uvedenej vo vyjadrení žalovaného by preto aj tak nemohlo mať zásadný vplyv na výsledok konania. V praxi by tak zrušenie napadnutého uznesenia a vrátenie veci krajskému súdu bolo len výlučne formalistické a viedlo by k tomu istému výsledku - teda k odmietnutiu žaloby pre nespôsobilosť predmetu súdneho prieskumu.

14. Podľa § 27 ods. 1 zák. č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej „SSP“) pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy správny súd na návrh žalobcu posúdi i zákonnosť skôr vydaného rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy, z ktorého preskúvané rozhodnutie alebo

opatrenie vychádza, ak bolo preň skôr vydané rozhodnutie alebo opatrenie záväzné a ak skôr vydané rozhodnutie alebo opatrenie nebolo samostatne možné preskúmať správnym súdom podľa § 6 ods. 2. Ak orgán verejnej správy, ktorý vydal skoršie rozhodnutie alebo opatrenie, nie je v konaní pred správnym súdom žalovaným, má postavenie účastníka konania podľa § 32 ods. 3 písm. c).

15. Dôvodom, pre ktorý sa záväzné stanoviská podľa § 140b ods.1 stavebného zákona preskúmajú až v spojení s konečným meritórnym rozhodnutím je skutočnosť, že samostatný prieskum každého zo záväzných stanovísk v rámci stavebného, resp. územného konania by viedol k rozpadu (atomizácii) stavebného konania na množstvo parciálnych súdnych prieskumov zákonnosti. V danom prípade sa uskutočňuje súdny prieskum zákonnosti až v spojení s konečným rozhodnutím v zmysle § 27 ods. 1 SSP.

16. O trovách kasačného konania najvyšší súd rozhodol podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP a contrario tak, že sťažovateľovi nepriznal náhradu trov kasačného konania z dôvodu neúspechu v kasačnom konaní a žalovanému právo na náhradu trov konania zo zákona nevyplýva.

17. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.